

Vete

Triticum Aestivum

Översikt

- Vetes placering i systematiken
- Vetes historia & evaluation
- Vetekornets anatomi
- Vete som växt
- Vetes Hälsoeffekter
- Produceringen av vete i världen
- Odling och användning av vete

Placering i Systematiken

Systematiken	Svenska namn	Latinska namn
Domän	Eukaryota	Eukaryota
Rike	Växter	Plantae
Division	Fröväxter	Spermatophyta
Underdivision	Gömfröväxter	Angiospermae
Klass	Enhjärtbladiga växter	Monocotyledonae
Ordning	Gräs ordning	Poales
Familj	Gräs	Poaceae
Släkte	Vetesläktet	Triticum
Art	Vete	T.aestivum

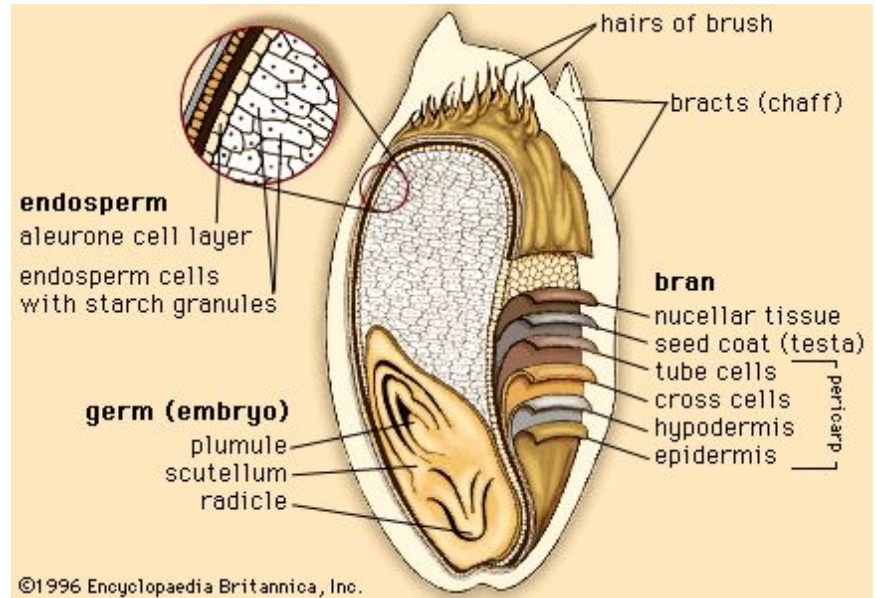
Vetes historia & evolution

- Sträcker sig tillbaka 11 000 år
- Första grödor som lätt kunde odlas
- Upptäcktes i Mellanöstern
- Spred sig vidare snabbt till Mellan och Sydeuropa
- I Norden finns det stöd för emmervete, enkornsvete och vanlig vete
- 1500-talet och framåt började nya vetesorter introduceras
- 1900-talet började vete anpassa sig med det kalla nordiska klimatet
- 1800-talet hade vete stor betydelse.

Vetekornets anatomi

- Klimpen (Brain)
- Mjök kroppen (endosperm)
- Grodden (Germ)

Vete som Växt

- Efter några månaders blombärande skott.
- Förn/nötter amges av högblad/agnar
- Vetestråets höjd varierar mellan 80 cm och 1,5 meter,
- Axet kan nå upp 15 centimeter i längd.

Vetes hälsoeffekter

- Vete innehåller fibrer och näring.
- Vete innehåller också Gluten
- Celiaki/Symptomen

Produceringen av vete i världen

- Kina, Indien, och Ryssland = 43%
- Totalt mellan 2019 och 2020 = 763 miljoner ton vete
- 260 miljoner ton i Europa
- 3 miljoner i Sverige.

Odling och användning av Vete

- Vete trivs i temperaturen mellan 3 och 32 celsius
- Samt regioner med nederbörd 250 till 1 750mm.
- Vete föredrar Lerjord
- Vetes Motståndskraft mot växtsjukdomar.
- Stärkelsehaltiga frön och användning = etanol genom jäsning = bränsle
- Sverige vete avkastning, vårvete 4 400kg eller höstvete 6 300 kg/
- Vårvete har högre proteinhalt.
- Höstvete 23 augusti/ 2 september, Vårvete 10 / 13 september

Tack för uppmärksamheten

